

Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών

Ομιλία του Προέδρου
του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΕΒ
κ. Οδυσσέα Κυριακόπουλου
στην Ετήσια Συνέλευση

Απογευματινή Συνεδρίαση

Αθήνα, 30 Μαΐου 2001
Ξενοδοχείο Χίλτον

Κυρίες και Κύριοι,

Η ένταξη στην ΟΝΕ είναι αδιαμφισβήτητα ένας ιστορικός σταθμός για την ελληνική κοινωνία, καθώς δημιουργεί σταθερότερο περιβάλλον με χαμηλό πληθωρισμό, αισθητά βελτιωμένη δημοσιονομική κατάσταση και υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Οι ευνοϊκές αυτές συνθήκες δίνουν στη χώρα μας τη δυνατότητα να κάνει πολλές αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές που δεν μπορούσε να κάνει στο παρελθόν και να προχωρήσει έτσι στην πραγματική σύγκλιση.

Η συλλογική προσπάθεια για την επίτευξη των κριτηρίων της ονομαστικής σύγκλισης εξέθρεψε την προσδοκία της ελληνικής κοινωνίας για ταχεία και πραγματική οικονομική σύγκλιση. Πολιτικοί ηγέτες της πατρίδος μας, αλλά και όλοι εμείς, εκπρόσωποι των εργοδοτών και των εργαζομένων, έχουμε ύψιστο συλλογικό χρέος να μην διαψεύσουμε αυτή την εύλογη προσδοκία όλων των Ελλήνων. Ο δρόμος είναι μακρύς και δύσκολος. Όμως με ρυθμούς ανάπτυξης που υπερβαίνουν μόνο κατά 2% το μέσο ρυθμό ανάπτυξης των χωρών της Ε.Ε., και εάν μπορέσουμε μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες και το τρίτο ΚΠΣ να διατηρήσουμε αυτούς τους ρυθμούς, η πραγματική σύγκλιση θα πραγματοποιηθεί σε είκοσι χρόνια. **Η προοπτική της σύγκλισης σε μια εικοσαετία, μπορεί να μας ικανοποιεί;**

Η Ελλάδα, ενώ έχει το χαμηλότερο κόστος εργασίας (μετά την Πορτογαλία), δυστυχώς έχει και τη χαμηλότερη παραγωγικότητα, που είναι στο 62% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα, το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων που βρίσκονται στην πιο δημιουργική περίοδο της ζωής τους (δηλαδή από 25 έως 65 χρονών), είναι μόλις 56% έναντι 63% που είναι ο μέσος όρος στην ΕΕ. Το ποσοστό της ανεργίας φαίνεται να σταθεροποιείται σε κοινωνικά απαράδεκτα ύψη και κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες πάνω από το μέσο όρο των χωρών της ζώνης του ευρώ. **Πόσο ικανοποιημένοι μπορούμε να είμαστε με τις επιλογές μας, όταν η κοινωνία μας βιώνει τη μεγάλη ανεργία, κυρίως των νέων και των γυναικών;**

Όλοι γνωρίζουμε και επαναλαμβάνουμε ότι για τη μετάβαση στην οικονομία και στην κοινωνία της γνώσης απαιτούνται δεξιότητες πολύ υψηλότερου επιπέδου. Από το σχολείο στην αγορά εργασίας

πρέπει να αναζητηθούν νέοι θεσμοί που να διασφαλίζουν πραγματική και συνεχή δια βίου μάθηση πέρα από προκαταλήψεις και ψευδο-διλήμματα (δημόσια ή ιδιωτική εκπαίδευση, πρακτικός ή θεωρητικός προσανατολισμός, την αναγνώριση η μή ως ανώτατα ιδρύματα των ΤΕΙ). Το Ιρλανδικό θαύμα, που καλό θα ήταν να το μελετούσαμε όλοι πολύ πιο προσεκτικά, βασίστηκε στην προτεραιότητα που δώσανε αφιερώνοντας το μεγαλύτερο μέρος των Ευρωπαϊκών πόρων στην παιδεία, ενώ εμείς προτιμήσαμε τους δρόμους και τις άλλες υποδομές. **Πόσοι συνειδητοποιούν ότι επενδύουμε για την παιδεία μόνο 3,5% του ΑΕΠ, λιγότερο από κάθε άλλη Ευρωπαϊκή κοινωνία; Ο μέσος όρος στην Ε.Ε. είναι στο 5,5% και κάποιες χώρες σαν την Ισπανία και τη Δανία επενδύουν άνω του 8%.**

Μήπως η αντίληψη για το τι σημαίνει παιδεία και κατάρτιση την εποχή του INTERNET και της παγκοσμιοποίησης παραμένει δυστυχώς θύμα ενός ισοπεδωτικού λαϊκισμού που συνεχίζει να δίνει έμφαση στα τυπικά προσόντα και όχι στην γνώση; Η θλιβερή αλήθεια είναι ότι οι Έλληνες έχουν το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής σε διαδικασίες εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλη την ΕΕ. (Για το 1999 1,2%, όταν ο μέσος κοινοτικός όρος είναι 6-7%). με την Ισπανία, Δανία, Φιλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο άνω του 10%). **Πότε θα αντιληφθούμε όλοι, κράτος, κόμματα, κοινωνικοί εταίροι και επιχειρήσεις, ότι είμαστε συνυπεύθυνοι για την ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου της χώρας μας και πρέπει να αφιερώσουμε άμεσα πολύ περισσότερους πόρους στην εκπαίδευση και την κατάρτιση όλου του πληθυσμού;**

Η δημόσια διοίκηση, παρά τις εξαγγελίες και τις προσπάθειες εκσυγχρονισμού της, δεν φαίνεται ακόμη επαρκής για να εκτελέσει με την αποτελεσματικότητα που απαιτεί η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας μας, τη μετάβαση στην οικονομία της αγοράς. Μόνο οι καθυστερήσεις στις ιδιωτικοποιήσεις της Ο.Α. και των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά συνεχίζουν να επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό με τουλάχιστον 100 δις τους τελευταίους 12 μήνες. **Πότε θα αντιληφθεί το Δημόσιο αυτό που είναι τόσο προφανές στον ιδιωτικό τομέα, το κόστος του χρόνου και των καθυστερήσεων σε όλους τους τομείς;**

Οι αδυναμίες που σας ανέφερα αναδεικνύουν ένα βασικό ζήτημα : την υστέρηση της χώρας στην ανταγωνιστικότητα.

Εμείς οι επιχειρηματίες γνωρίζουμε καλά ότι οι κανόνες της αγοράς επιβάλλουν καθημερινά τη σε βάθος ανάλυση του ανταγωνισμού και τη συνεχή μέτρηση του αποτελέσματος των ενεργειών μας. Όποιος επιχειρηματίας δεν το κάνει συστηματικά καταστρέφεται και δυστυχώς τέτοια παραδείγματα έχουμε πάρα πολλά στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Πόσοι συνειδητοποιούν ότι η χώρα μας ανταγωνίζεται άλλες για την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων και την δημιουργία θέσεων εργασίας; Η ανταγωνιστικότητα, που εμείς δεν τη μετρούμε, την μετρούν άλλοι για μας. Η βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης της Ελλάδος στη διεθνή κατάταξη που απεικονίζεται στις περισσότερες μελέτες οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην επίτευξη των μακροοικονομικών στόχων και την ένταξή μας στην ΟΝΕ. Ο ανταγωνισμός λειτουργεί και εντείνεται συνεχώς. Δεν προσελκύουμε ξένες επενδύσεις. Αντίθετα, πολλές ξένες εταιρείες κλείνουν παραγωγικές μονάδες που λειτουργούσαν στη χώρα μας και δεν φαίνεται να ανησυχούμε. **Δεν θα έπρεπε να μας προβληματίζει, γιατί οι ξένες επενδύσεις προτιμούν την Πολωνία, την Τσεχία, την Ουγγαρία, την Πορτογαλία, την Ιρλανδία και πολλές άλλες χώρες και όχι την Ελλάδα;**

Ο ΣΕΒ προσπάθησε τη χρονιά που πέρασε να βοηθήσει την Κυβέρνηση να συντάξει ένα δικό της πρόγραμμα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης του τόπου μας. Μετά από ένα ολόκληρο χρόνο, κανένας νέος στόχος, καμία στρατηγική απόφαση για την ανταγωνιστικότητα.

Εάν είχαμε καθιερώσει, όπως χρόνια τώρα προτείνει ο ΣΕΒ, τη μέτρηση των επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα της χώρας πριν την ψήφιση κάθε νόμου, πιθανώς να είχαμε αποφύγει τον τελευταίο νόμο του Υπουργείου Εργασίας, με αρνητικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα ιδιωτικών και δημοσίων επιχειρήσεων, και πολύ αμφίβολη συμβολή στην απασχόληση. **Μήπως είναι καιρός να συμφωνήσουμε να μετράμε την επίπτωση κάθε νόμου και διοικητικής απόφασης στην ανταγωνιστικότητά μας;**

Αναμφισβήτητα οι αντιδράσεις που προκαλεί στο ευρύτερο κοινό κάθε πρόταση για αλλαγή, οφείλονται στην ανασφάλεια και την αβεβαιότητα. Οι αντιδράσεις αυτές οδηγούν συχνά τις κυβερνήσεις να αναζητούν συμβιβαστικές λύσεις. **Αν δούμε όμως λίγο μακρύτερα πιστεύω ότι θα διαπιστώσουμε ότι πολιτικές που σήμερα μοιάζουν ευκολότερα αποδεκτές, στην**

πραγματικότητα υπονομεύουν την προοπτική βελτίωσης των εισοδημάτων μας στο μέλλον. Η λύση βρίσκεται συνεπώς στην κατανόηση απ' όλους όλων των διαστάσεων του προβλήματος. Γι' αυτόν τον λόγο τα περισσότερα και, σίγουρα, τα μεγαλύτερα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε σαν υπεύθυνη κοινωνία προαπαιτούν διαφάνεια και καλή ενημέρωση για το πρόβλημα που πρέπει να επιλύσουμε. Πάνω απ' όλα όμως χρειαζόμαστε κοινωνική συναίνεση. Χωρίς κοινωνική συναίνεση, ούτε η παρούσα, ούτε οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση στο μέλλον δεν μπορεί να υλοποιήσει και την καλύτερη τεχνοκρατικά λύση σε πάρα πολλά σοβαρά θέματα, όπως είναι το ασφαλιστικό και η παιδεία.

Πολλές χώρες της ΕΕ αντιμετώπιζαν τα ίδια ή παρόμοια προβλήματα με αυτά που καλείται να επιλύσει σήμερα και η Ελλάδα. Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, σε χώρες όπως η Ολλανδία, η Ιρλανδία και η Ισπανία, οι κοινωνικοί εταίροι με ή χωρίς τη συμμετοχή της κυβέρνησης, ξεπερνώντας προκαταλήψεις, συντεχνιακές αγκυλώσεις και παλιές πολιτικές συμπεριφορές, κατάρτισαν σύγχρονα «κοινωνικά συμβόλαια». Τα κοινωνικά συμβόλαια αυτά ήταν αποτέλεσμα διαδοχικών πολυετών πειραματισμών πάνω σε νέους θεσμούς για τη δημιουργία κοινωνική συναίνεσης, που επέτρεψαν στις κοινωνίες αυτές να προβούν σε νέους κοινωνικούς, οικονομικούς και θεσμικούς συμβιβασμούς. Ιρλανδοί, Ολλανδοί και Ισπανοί προώθησαν σύνθετες διαρθρωτικές αλλαγές που απογείωσαν τις οικονομίες τους, περιόρισαν την ανεργία και έβαλαν σε νέες υγιείς βάσεις το συνταξιοδοτικό τους σύστημα.

Πιστεύω λοιπόν ακράδαντα ότι κάτι ανάλογο πρέπει να επιχειρήσουμε και εμείς.

Κλείνοντας θέλω να σας διαβεβαιώσω πως ο ΣΕΒ θα συμβάλλει με όλες του τις δυνάμεις και με γνώμονα το ευρύτερο κοινωνικό συμφέρον και την πραγματική σύγκλιση του βιοτικού επιπέδου του κάθε Έλληνα πολίτη στον **διάλογο για ένα εθνικό κοινωνικό συμβόλαιο**. Για την Ελλάδα του 2005. Ελπίζω να ξεκινήσουμε σύντομα τον εποικοδομητικό αυτό διάλογο με τη συμμετοχή όλων των κοινωνικών εταίρων και όλων των κομμάτων. Βασική προϋπόθεση ο αλληλοσεβασμός και η αμοιβαία εμπιστοσύνη. Θέλω να πιστεύω πως υπάρχει η αμοιβαία εκτίμηση και ο σεβασμός. Χρειάζεται όμως καιρός για να κτίσουμε και την αμοιβαία εμπιστοσύνη.-